

Onderzoek naar het effect van de voortentamens

ideeën en mogelijkheden

Desirée Joosten-ten Brinke
26 januari 2012

Centre for Learning Sciences and Technologies
celstec.org

Context

- Voorbereidingscursussen
- Voortentamens

2008 – 2011: n=5000

Voorkennis is een belangrijke determinant voor het toekomstig leren van (volwassen) studenten (Portier & Wagemans, 1995).

Algemene vraag: werkt ons werk?

CELSTEC
celstec.org

Vragen mbt de voorbereidingscursussen

- Hoe presteren de studenten die aan voorbereidingscursussen deelnemen op de voortentamens?
- Is er een verschil in resultaten tussen de studenten die deelgenomen hebben aan de voorbereidingscursussen en de studenten die dat niet gedaan hebben?
- Is de kennis die verkregen wordt via de voorbereidingscursussen vergelijkbaar met de kennis die leerlingen in de profielvakken opdoen?

"Men heeft het gevoel dat de vaardigheden niet echt doorleefd zijn. Het is wel aan de orde geweest, maar men heeft er niet genoeg mee geoefend, het geleerde nooit hoeven toepassen in andere situaties etc." (Tweede Fase Adviespunt, 2005, p. 89)

Vragen mbt de voortentamens

- Zijn de voortentamens goede voorspellers zijn voor studiesucces?
- Is er een verschil tussen studenten die via de voortentamens aan een vervolgopleiding beginnen en studenten die via het juiste profiel binnenkomen (verkeerd profiel, verkeerde keuzes)? Is het voortentamen valide en betrouwbaar?
- Is de kennis door het leren voor het voortentamen gelijk aan de kennis verkregen door opleiding

CELSTEC
celstec.org

Eerder onderzoek effect voorkennistoetsen/aansluitonderwijs

- voorkennis in het algemeen een van de belangrijkste factoren die het leergedrag en dus het leerresultaat beïnvloeden bij het werken aan complexe, zelfgestuurde leertaken (Jong, Veermans et al.).
- Instromers in het hbo die wel wiskunde volgden in hun vorige opleiding scoren doorgaans acceptabel op de entreetoets en eindtoets van het aansluittraject. In het wo is er een groter aansluitprobleem. Bijspijkeren werkt! (Kaper & Van Gastel, 2009)
- Voorkennis (wiskunde) is nodig voor het halen van de propedeusenorm, maar geen garantie. (Kaper & Van Gastel, 2009)
- Aansluitonderwijs, via online zomercursus met een brede dekking van onderwerpen en sturing van leeraanbod door adaptieve toetsing is een efficiënte methode om kennisdeficiënties te overbruggen (Tempelaar et al., 2011)

CELSTEC
celstec.org

Eerder onderzoek succesfactoren en studievoortgang propedeusestudenten hbo

- Factoren voor uitval op studentniveau*:
 - onvoldoende competenties (deficiënties of specifieke talenten)*
 - geen goed beeld van de studie en of die bij hen past en wat die van hen vraagt*
 - onvoldoende binding (met de groep, de opleiding, het instituut)**
 - voorafgaande schoolloopbaan, achtergrond (steun omgeving, herkomst, geslacht, leeftijd), aspiratie, motivatie, zelfvertrouwen, sociale integratie (deelname en betrokkenheid bij extracurriculaire activiteiten),
- Factoren voor uitval op opleidingsniveau**:
 - Studiebegeleiding, programmamakenmerken (aantal contacturen, aantal parallelle vakken, gemiddeld aantal uren per vak), beoordelen en toetsen, studentgerichtheid

* (Verbeek, Van Eck, & Glaudé, 2011)

** (Prins, 1997)

CELSTEC
celstec.org

Levenslang leren

- Tijd tussen benodigde voorkennis opdoen en voorkennis gebruiken is verschillend
 - Ook bij juiste vooropleiding, zal "opfrissen" vaker nodig zijn
- Voorkennis en gebruik van kennis (ervaringsleren)

Beschikbare data

- resultaten voorkennistoets
- Wat is er verder bekend over de deelnemers?
 - Vooropleiding,
 - m/v,
 - leeftijd,
 - schoolloopbaan,
 - vervolgopleiding,
 - Zijn ze nog te traceren?

Overwegingen

- Retrospectief onderzoek
- Zelfselectie
- Standaard opvragen van achtergrondinformatie
- Financiering